

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی
مرکز مدیریت بیماریها
برنامه کشوری مبارزه با سل

چک لیست آموزشی و نظارت فنی
آزمایشگاههای تشخیص سل استان

(اسمیروکشت)

کمیته فنی آزمایشگاهی سل

محل بازدید :

.....

تاریخ بازدید :

.....

بازدید کننده :

.....

مشخصات کلی

		نام دانشگاه
		نام شهرستان
		نام آزمایشگاه
		نام و مدرک مسئول کل آزمایشگاه
		آدرس پستی
		تلفن / فکس
		جمعیت تحت پوشش آزمایشگاه
		جمعیت کل استان / شهرستان
تعداد بیمار :	تعداد نمونه :	میانگین پذیرش ماهیانه
% بیمار جدید :	% کنترل درمان:	میانگین موارد مثبت ماهیانه
% بیمارستانی و خصوصی :	% نظام شبکه:	واحد ارجاع نمونه

روش کار و کنترل کیفی (اسمیر و کشت)

☐ ۴ امتیاز	بله خیر	آیا ظروف نمونه گیری درب دار و شفاف هستند ؟	۱
☐ ۱ امتیاز	بله خیر	آیا دستورالعمل نمونه برداری از بیمار استاندارد است؟	۲
☐ ۵ امتیاز	بله خیر	آیا مشخصات کامل بیمار روی ظرف نمونه ثبت میشود ؟	۳
☐ ۲ امتیاز	بله خیر	آیا در انتقال نمونه ها از زنجیر سرد استفاده میشود؟	۴
☐ ۲ امتیاز	بله خیر	آیا دفتر ثبت اطلاعات بیماران و نتایج دقیقاً تکمیل میشود؟	۵
☐ ۲ امتیاز	بله خیر	مدت زمان تحویل نمونه به آزمایشگاه (کمتر از ۷روز) رعایت میشود ؟	۶
☐ ۲ امتیاز	بله خیر	آیا اسمیر از قسمت های مخاطی (چرکی و خونی) تهیه میشود ؟	۷
☐ ۴ امتیاز	بله خیر	آیا نمونه های از نظر کیفیت بررسی میشود ؟	۸
☐ ۲ امتیاز	بله خیر	آیا فرم بیماران و ظرف حاوی نمونه مجزا از هم است ؟	۹
☐ ۲ امتیاز	بله خیر	آیا اندازه اسمیر تهیه شده استاندارد (۱×۲ یا ۲×۳) است ؟	۱۰
☐ ۲ امتیاز	بله خیر	آیا ضخامت اسمیر تهیه شده مناسب است ؟	۱۱
☐ ۳ امتیاز	بله خیر	آیا لام پس از خشک شدن فیکس میشود ؟ (ترجیحاً با فور)	۱۲
☐ ۲ امتیاز	بله خیر	آیا اپلیکاتور پس از نمونه برداری به ظرف حاوی فنل ۵٪ منتقل میشود؟	۱۳
☐ ۱ امتیاز	بله خیر	آیا قبل و بعد از نمونه گیری هود با فنل ۵٪ یا دیگر محلولهای ضد عفونی کننده ضد عفونی میشود	۱۴
☐ ۲ امتیاز	بله خیر	آیا پنبه آغشته به فنل (و دیگر آلوده زداها) در زیر هود نمونه گیری استفاده میشود؟	۱۵
☐ ۳ امتیاز	بله خیر	آیا رنگ بصورت صحیح در آزمایشگاه تهیه میشود و تاریخ آن ثبت میگردد؟	۱۶
☐ ۳ امتیاز	بله خیر	آیا اصول رنگ آمیزی رعایت میگردد؟	۱۷

○ امتیاز ۲	بله	خیر	آیا در تهیه رنگ از کنترل مثبت و منفی استفاده میشود؟ (هر سری)	۱۸
○ امتیاز ۲	بله	خیر	آیا گزارش دهی لامها براساس استاندارد (طبق جدول) میباشد؟	۱۹
○ امتیاز ۲	بله	خیر	آیا از میکروسکوپ صحیح نگهداری میشود؟ (لنزها تمیز و دارای کاور)	۲۰
○ امتیاز ۲	بله	خیر	آیا پسماندها پس از پایان کار با استفاده از کیسه اتوکلاو، اتوکلاو میشود؟	۲۱
○ امتیاز ۱	بله	خیر	آیا لامهابمدت یکسال درفایل مخصوص نگهداری میشود؟	۲۲
○ امتیاز ۱	بله	خیر	آیا پس از مشاهده هر لام مثبت تا لام بعدی لنز میکروسکوپ تمیز میشود؟	۲۳
○ امتیاز ۱	بله	خیر	آیا ۱۰٪ لامهای منفی و کل لامهای مثبت جهت بازبینی به مرکز استان ارسال میشود؟	۲۴
○ امتیاز ۱	بله	خیر	آیا ظرف حاوی نمونه تا گزارش نتایج در آزمایشگاه نگهداری میشود؟	۲۵
○ امتیاز ۱	بله	خیر	آیا پشت لامها پس از رنگ آمیزی تمیز میشود؟	۲۶
○ امتیاز ۲	بله	خیر	آیا نتایج مثبت بلافاصله به واحد بیماریها گزارش میشود؟	۲۷
○ امتیاز ۲	بله	خیر	آیا اتوکلاو در محل مناسبی بوده و کنترل کیفی میگردد؟	۲۸
○ امتیاز ۲	بله	خیر	آیا به نظافت داخل اتو کلاو توجه میشود؟	۲۹
○ امتیاز ۲	بله	خیر	آیا در کنار یخچال و چارت کنترل دما وجود دارد؟	۳۰
○ امتیاز ۲	بله	خیر	آیا چارت مربوط به UV (ثابت و سیار) و هود موجود است ؟	۳۱
○ امتیاز ۲	بله	خیر	آیا در کنار انکوباتور چارت کنترل دما وجود دارد؟	۳۲
○ امتیاز ۲	بله	خیر	آیا یخچال و انکوباتور دارای دماسنج میباشد؟	۳۳
○ امتیاز ۱	بله	خیر	آیا نمونه های بدون کیفیت به واحدهای ارجاعی پس خوراند داده میشود ؟	۳۴
○ امتیاز ۱	بله	خیر	آیا جوابهای مثبت در دفاتر با خودکار قرمز ثبت میگردد؟	۳۵

☐	۳ امتیاز	بله	خیر	آیا مراحل آلوده زدائی و هضم طبق روش پتروف انجام میگیرد؟	۳۶
☐	۲ امتیاز	بله	خیر	آیا از تخم مرغ سالم و تازه استفاده میشود؟	۳۷
☐	۲ امتیاز	بله	خیر	آیا وسایل محیط سازی اتوکلاو و قبل از استفاده زیر UV قرار میگیرد؟	۳۸
☐	۲ امتیاز	بله	خیر	آیا محیط سازی در زیرهود انجام میگیرد؟	۳۹
☐	۲ امتیاز	بله	خیر	آیا مواد پایه در محیط سازی دارای مارک معتبر و تاریخ اعتبار است؟	۴۰
☐	۲ امتیاز	بله	خیر	آیا سانتریفیوژ در زیر هود قرار دارد؟	۴۱
☐	۴ امتیاز	بله	خیر	آیا هود مناسب جهت انجام اسمیر و کشت وجود دارد؟	۴۲
☐	۲ امتیاز	بله	خیر	آیا ۵٪ محیط کشت های ساخته شده جهت بررسی آلودگی میکروبی و قارچی در ۳۷° (۴۸-۷۲ ساعت) انکوبه میشود؟	۴۳
☐	۱ امتیاز	بله	خیر	آیا دمای پخت محیط (۸۵درجه) رعایت میشود؟	۴۴
☐	۲ امتیاز	بله	خیر	آیا زمان پخت محیط (۶۰-۹۰ دقیقه) رعایت میشود؟	۴۵
☐	۲ امتیاز	بله	خیر	آیا در طول هفته ی اول پس از کشت نمونه ها ، محیط از نظر مایکوباکتریومها ی سریع رشد کنترل میشود؟	۴۶
☐	۲ امتیاز	بله	خیر	آیا هر هفته کشت نمونه ها از نظر رشد کلنی بررسی میگردد؟	۴۷
☐	۱ امتیاز	بله	خیر	آیا تاریخ تهیه محیط روی شیشه ها ثبت میشود؟	۴۸
☐	۱ امتیاز	بله	خیر	آیا محیطهای کشت در صورت عدم مصرف پس از یکماه در ریخته میشوند؟	۴۹
☐	۱ امتیاز	بله	خیر	آیا ظروف حاوی محیط قبل از استفاده از لحاظ ظاهر ، شکستگی بررسی میشوند؟	۵۰

مکان و فضای آزمایشگاه (اسمیر و کشت)

○	۵ امتیاز	بله خیر	۱ آیا اتاق هضم و آلوده زدائی و کشت مجزا است؟
○	۵ امتیاز	بله خیر	۲ آیا اتاق رنگسازی و محیط سازی مجزا است؟
○	۳ امتیاز	بله خیر	۳ آیا چیدمان اتاق رنگسازی و محیط سازی مناسب است ؟
○	۵ امتیاز	بله خیر	۴ آیا اتاق میکروسکوپی مجزا است؟
○	۲ امتیاز	بله خیر	۵ آیا چیدمان اتاق میکروسکوپی مناسب است ؟
○	۵ امتیاز	بله خیر	۶ آیا اتاق شستشو مجزا است؟
○	۳ امتیاز	بله خیر	۷ آیا چیدمان اتاق شستشو مناسب است ؟
○	۲ امتیاز	بله خیر	۸ آیا اتاق پذیرش و بخش اداری مجزا است؟
○	۲ امتیاز	بله خیر	۹ آیا چیدمان اتاق پذیرش و بخش اداری مناسب است ؟
○	۴ امتیاز	بله خیر	۱۰ آیا میز کار به تعداد کافی د راتاق های مربوطه در نظر گرفته شده است؟
○	۴ امتیاز	بله خیر	۱۱ آیا محل نمونه گیری و محیط سازی دارای کابینت بندی مناسب میباشد ؟
○	۲ امتیاز	بله خیر	۱۲ آیا سینک رنگ آمیزی در اتاق نمونه گیری است ؟
○	۳ امتیاز	بله خیر	۱۳ آیا سینک دستشوئی در اتاق کار و اتاق تهیه محیط کشت است؟
○	۵ امتیاز	بله خیر	۱۴ آیا محل تهیه اسمیر و محیط سازی قابل شستشو میباشد؟ (کف دیوارها)
○	۵ امتیاز	بله خیر	۱۵ آیا محل نمونه گیری و محیط سازی دارای مساحت مناسب میباشد ؟
○	۵ امتیاز	بله خیر	۱۶ آیا در مسیر خروجی هوای اتاق فیلتر هپا/سیستم حرارتی نصب شده است؟

تجهيزات

○	۴ امتیاز	بله خیر	آیا آزمایشگاه سل دارای تعداد هود مناسب (حداقل ۲ دستگاه) میباشد؟	۱
○	۳ امتیاز	بله خیر	آیا آزمایشگاه سل دارای انکوباتور مناسب میباشد؟	۲
○	۴ امتیاز	بله خیر	آیا آزمایشگاه سل دارای سانتریفیوژ مناسب میباشد؟	۳
○	۲ امتیاز	بله خیر	آیا آزمایشگاه سل دارای شیکر مناسب میباشد؟	۴
○	۳ امتیاز	بله خیر	آیا آزمایشگاه سل دارای کوآگولاتور(فور) مناسب میباشد؟	۵
○	۳ امتیاز	بله خیر	آیا آزمایشگاه سل دارای ترازوی حساس مناسب میباشد؟	۶
○	۳ امتیاز	بله خیر	آیا آزمایشگاه سل دارای پرتابل مناسب میباشد؟	۷
○	۳ امتیاز	بله خیر	آیا آزمایشگاه سل دارای چراغ مطالعه میباشد؟	۸
○	۲ امتیاز	بله خیر	آیا آزمایشگاه سل دارای ماسک هپا مناسب میباشد؟	۹
○	۳ امتیاز	بله خیر	آیا آزمایشگاه سل دارای هات پلیت (مگنت) میباشد؟	۱۰
○	۳ امتیاز	بله خیر	آیا آزمایشگاه سل دارای میکروسکوپ (حداقل ۲) میباشد؟	۱۱
○	۴ امتیاز	بله خیر	آیا آزمایشگاه سل دارای اتوکلاو میباشد؟	۱۲
○	۲ امتیاز	بله خیر	آیا آزمایشگاه سل دارای PH متر میباشد؟	۱۳
○	۱ امتیاز	بله خیر	آیا آزمایشگاه سل دارای دستگاه آب مقطر گیری می باشد ؟	۱۴

توضیحات :

نیروی انسانی و حفاظت ایمنی :

ردیف	نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	سابقه خدمت	سابقه کار در بخش سل	سایر مسئولیتهای در دست اقدام بجز سل	سوابق آموزشی طی دو سال گذشته	حقوق و مزایای دریافتی
۱							
۲							
۳							
۴							
۵							

۱	آیا کارکنان آزمایشگاه سل در زمینه ی کنترل کیفی و موضوعهای مربوطه آموزش دیده اند؟	بله	خیر	۵ امتیاز
۲	آیا پرسنل سال گذشته در دوره های آموزشی در مراکز آموزشی / مراجع شرکت کرده اند؟	بله	خیر	۳ امتیاز
۳	آیا پرسنل در حین انجام کار از ماسک هپا استفاده میکنند؟	بله	خیر	۱۰ امتیاز
۴	آیا پرسنل در حین انجام کار از گان و لباس کار استفاده میکنند؟	بله	خیر	۴ امتیاز
۵	آیا پرسنل در حین انجام کار از دستکش استفاده میکنند؟	بله	خیر	۴ امتیاز
۶	آیا پرسنل در حین انجام کار از عینک استفاده میکنند؟	بله	خیر	۳ امتیاز

۷	آیا پرسنل در حین کار از کلاه و کاور کفش (دمپائی روبرسته) استفاده میکنند؟	بله	خیر	۳ امتیاز ☐
۸	آیا کارکنان شاغل در آزمایشگاه سل مور معاینات پزشکی (۶ ماهه یا سالیانه) قرار میگیرند؟	بله	خیر	۷ امتیاز ☐
۹	آیا دفع نمونه های کار شده بصورت مناسب و بهداشتی (اتوکلاو) صورت میگیرد؟	بله	خیر	۱۰ امتیاز ☐
۱۰	آیا دوش اضطراری و چشمی در آزمایشگاه وجود دارد؟	بله	خیر	۲ امتیاز ☐
۱۱	آیا محیط کار (نمونه گیری- کشت و میکروسکوپی) ضد عفونی و استریل میشود؟	بله	خیر	۵ امتیاز ☐
۱۲	آیا سیستم اطفاء حریق در آزمایشگاه وجود دارد و تاریخ آن معتبر است؟	بله	خیر	۳ امتیاز ☐
۱۳	آیا جعبه کمکهای اولیه در آزمایشگاه موجود است؟	بله	خیر	۲ امتیاز ☐
۱۴	آیا نکات ایمنی مربوط به ضد عفونی هود و سانتریفیوژ رعایت می شود؟	بله	خیر	۵ امتیاز ☐
۱۵	آیا جعبه مواد آلوده زدائی احتمالی (حوله ، فنل و...) در آزمایشگاه سل وجود داد؟	بله	خیر	۴ امتیاز ☐
۱۶	آیا پرسنل در خصوص آلوده زدائی احتمالی و مراحل آن آموزش دیده اند ؟	بله	خیر	۴ امتیاز ☐
۱۷	آیا تعداد نمونه ها و تعداد پرسنل با هم همخوانی دارند ؟ (هر ۳۰ نمونه ۱ پرسنل) (هر ۱۵ نمونه اسمیر و کشت ۱ پرسنل) (آنتی بیوگرام حداقل ۶ نفر)	بله	خیر	۲۰ امتیاز ☐
۱۸	آیا صابون مایع و مواد ضد عفونی کننده به اندازه کافی در آزمایشگاه است؟	بله	خیر	۲ امتیاز ☐
۱۹	آیا نظافت و بهداشت فضای آزمایشگاه در حد مطلوب میباشد؟	بله	خیر	۴ امتیاز ☐